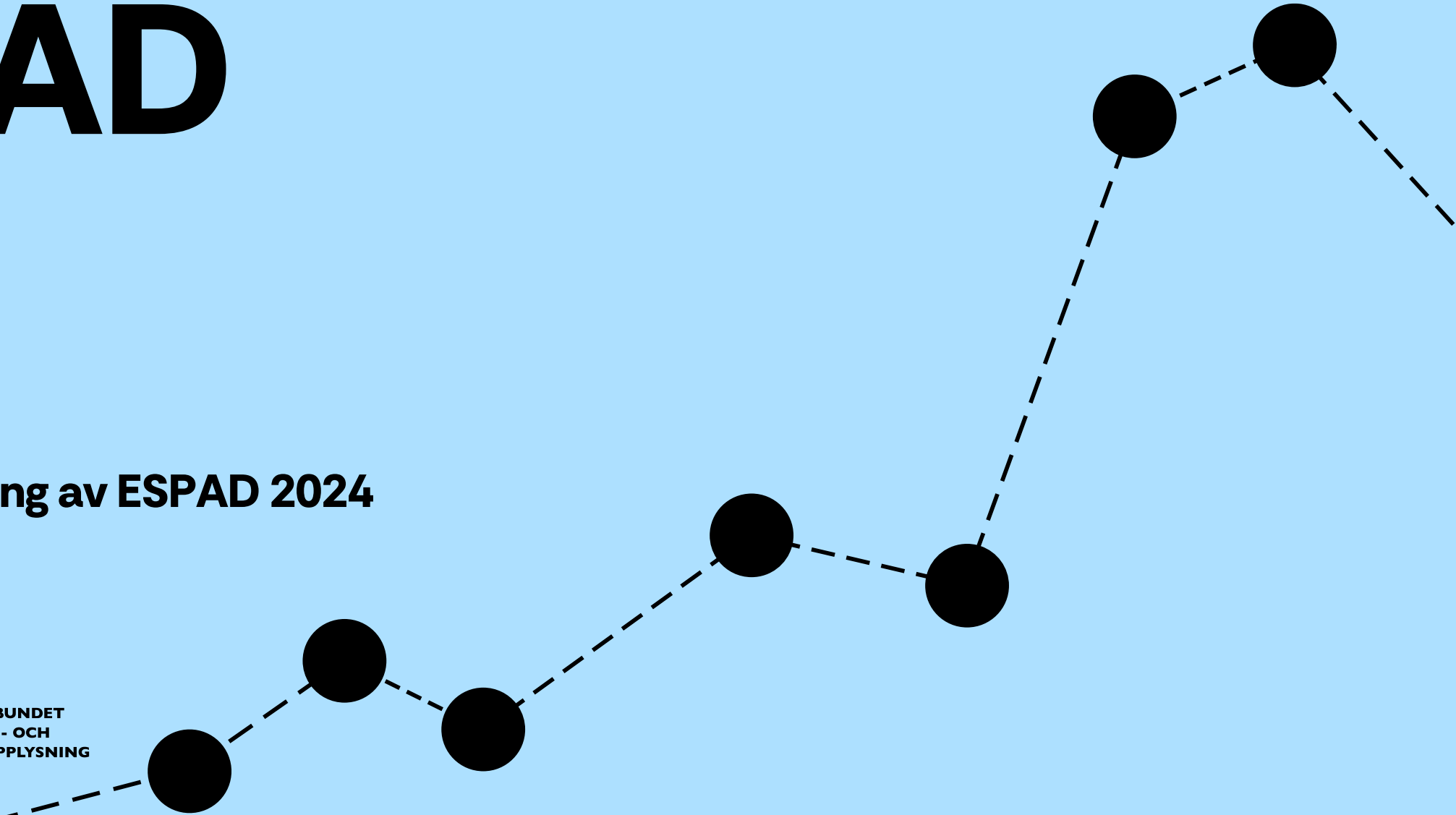

Sverige i ESPAD

En sammanfattning av ESPAD 2024

Johan Svensson & Siri Thor

C.A.N CENTRALFÖRBUNDET
FÖR ALKOHOL- OCH
NARKOTIKAUPPLYSNING

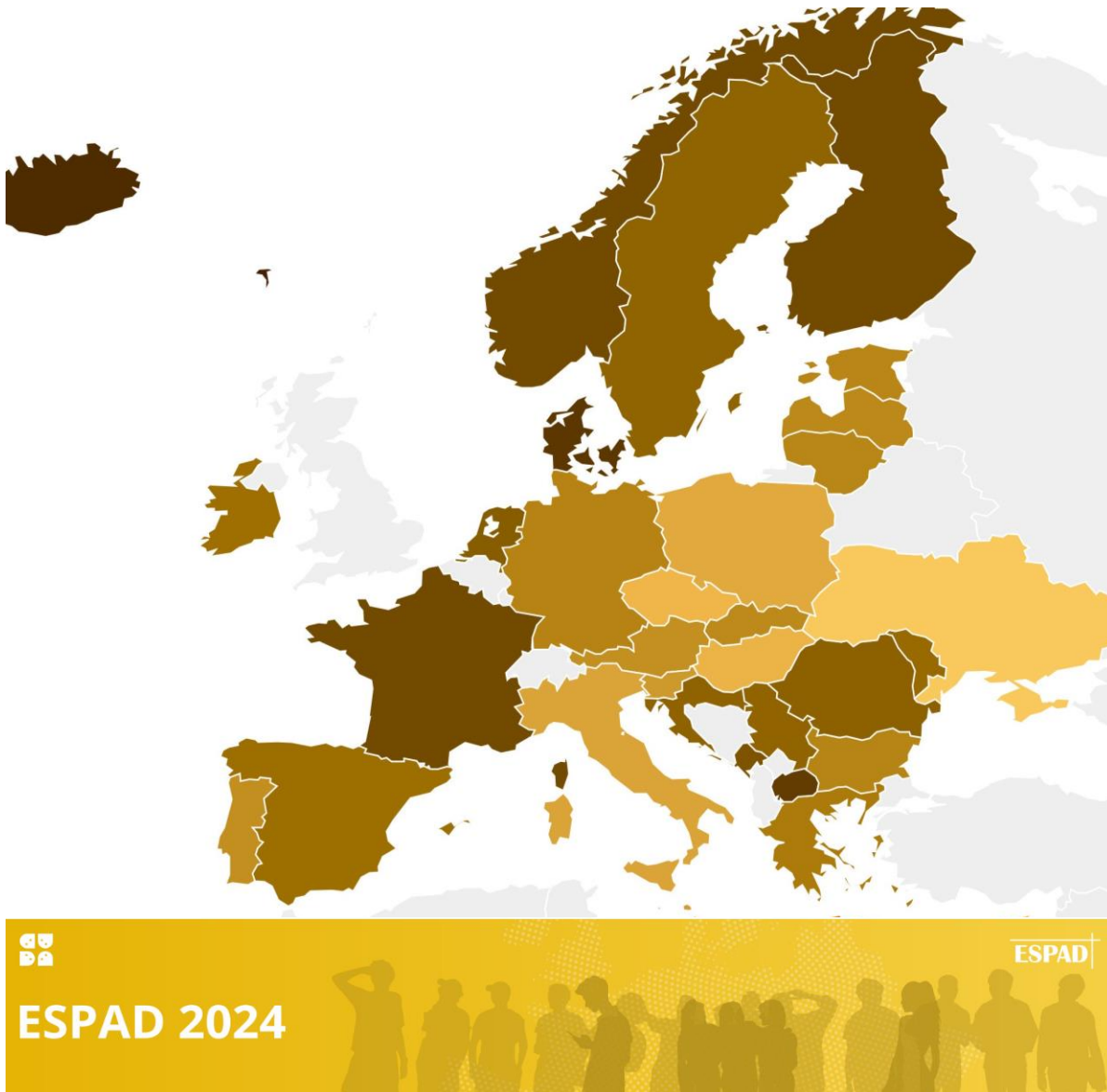

Presentationen

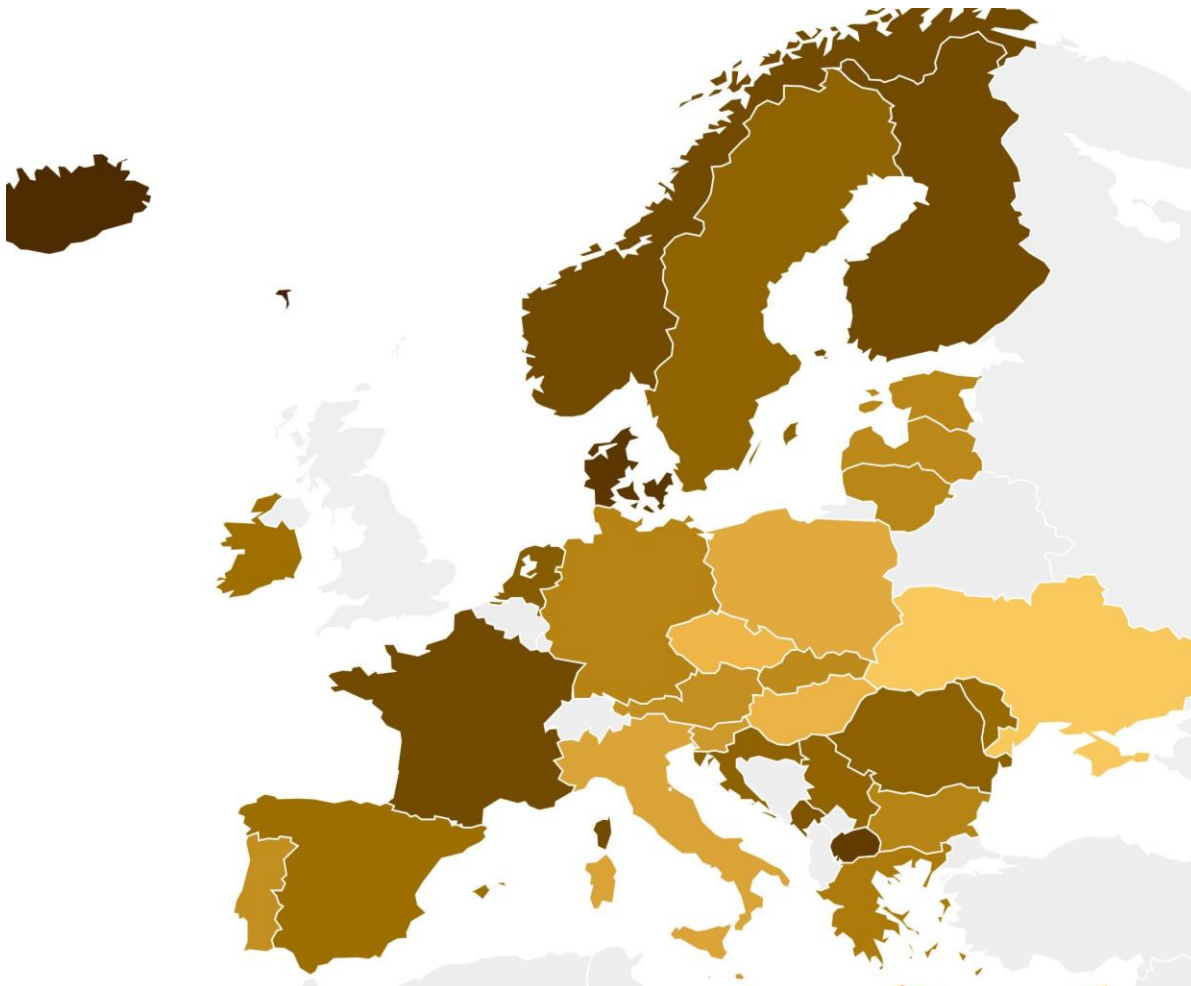
- ESPAD: bakgrund, syfte
- Generella europeiska trender
- Trender 1995-2024, Sverige jfr Norden och Europa
- Nedslag 2024, Sverige jämfört med Norden och Europa

ESPAD 1995-2024

- European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs
- Gjorts sedan 1995
- CAN som initierade, koordinerade och genomförde ESPAD tom 2011
- Svenska delen finansieras av Socialdepartementet
- Sedan 2011 Italian National Research Council (CNR) och EMCDDA/EUDA

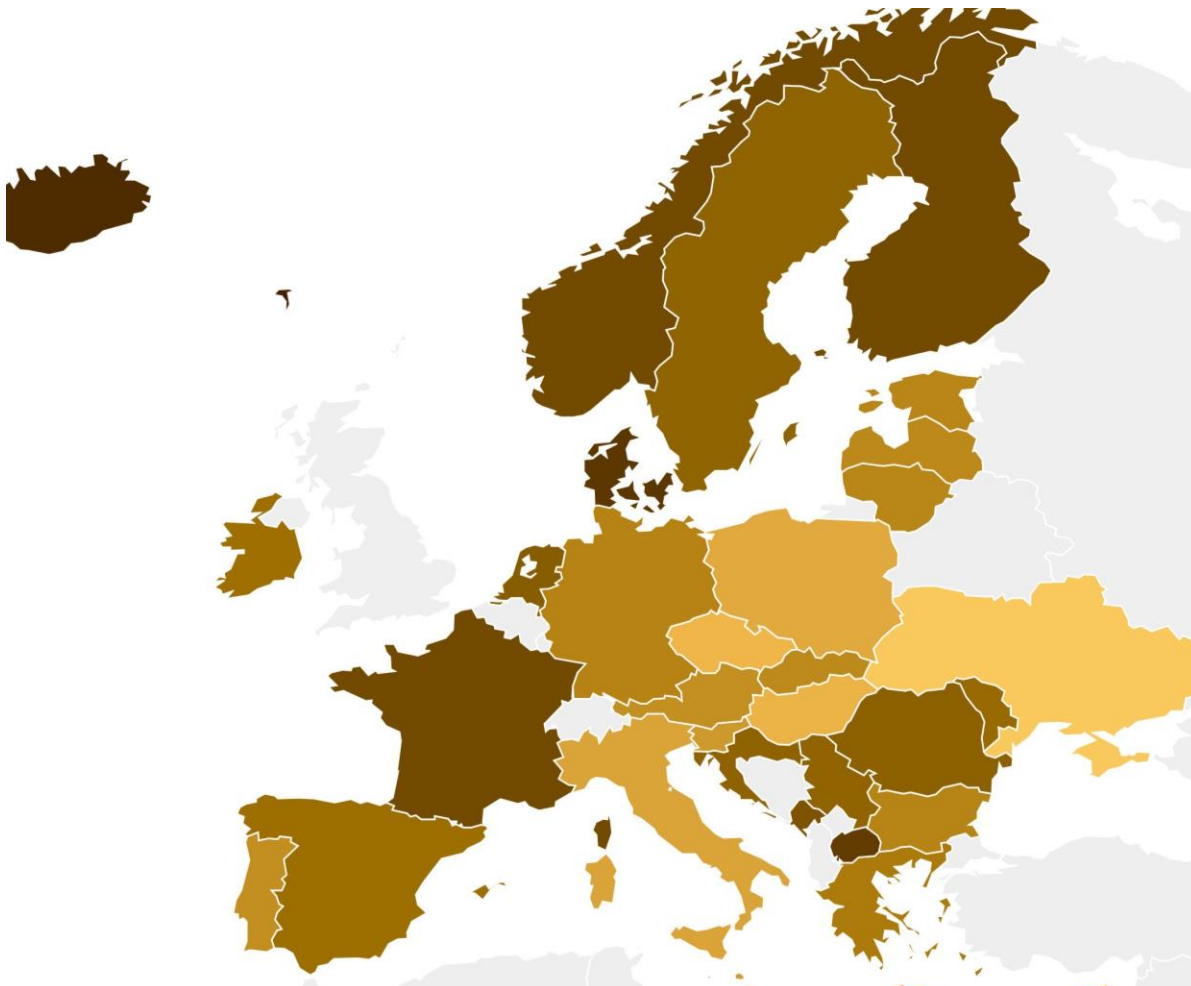
ESPAD 1995-2024

- ESPAD 2024
- 37 länder
- Över 100 000 elever
- I stort sett samma enkät i alla länder

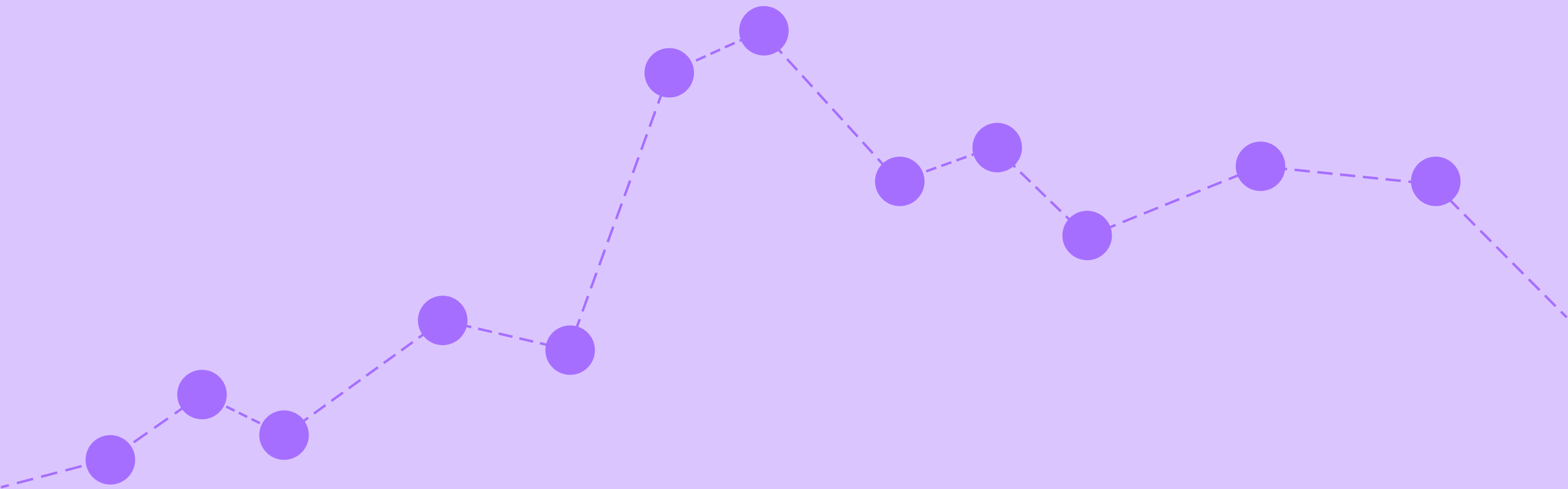

ESPAD 1995-2024

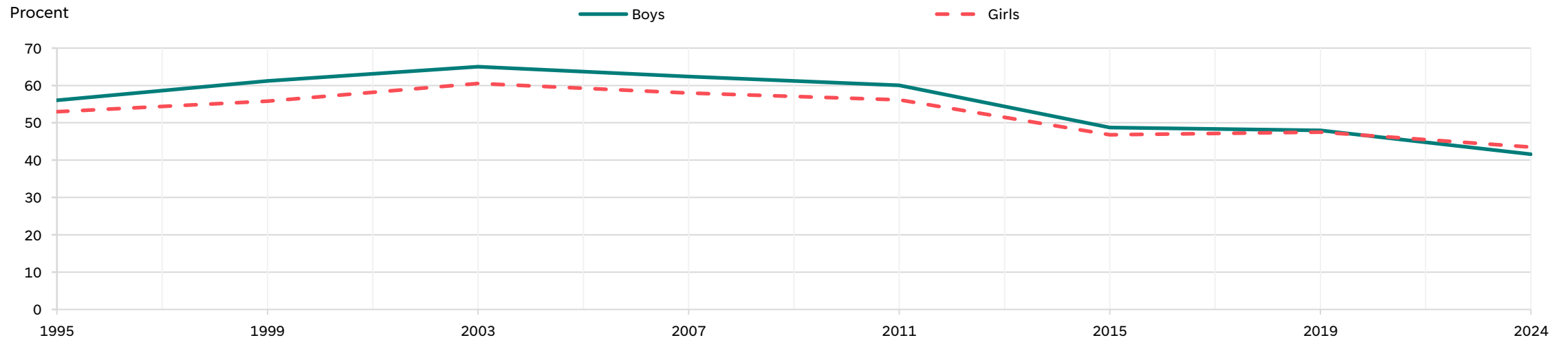
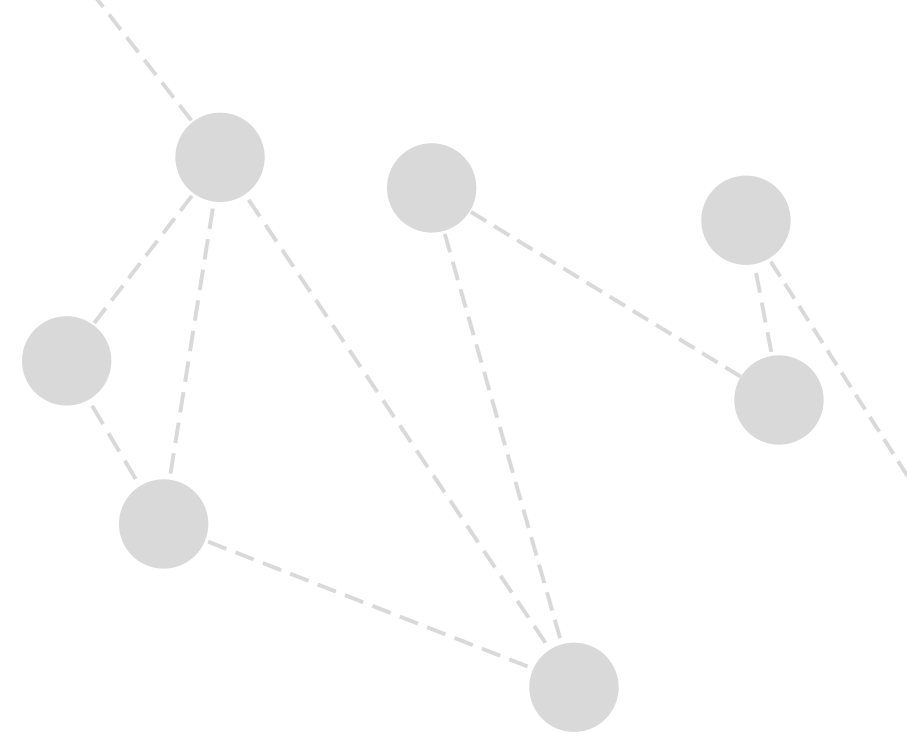
- Syfte - Jämföra substansanvändning bland 15-16 åringar i så många europeiska länder som möjligt
- Svenska urvalet - 178 skolor i urvalet
146 skolor svarade (82%)
- 2700 elever
- Genomfördes mellan sportlovet och valborg

Europeiska trender 1995- 2024

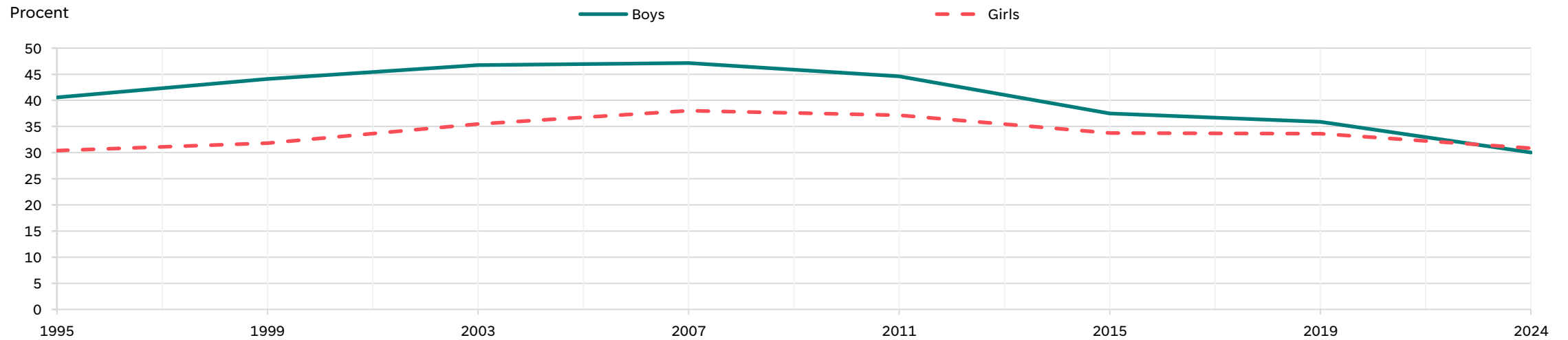
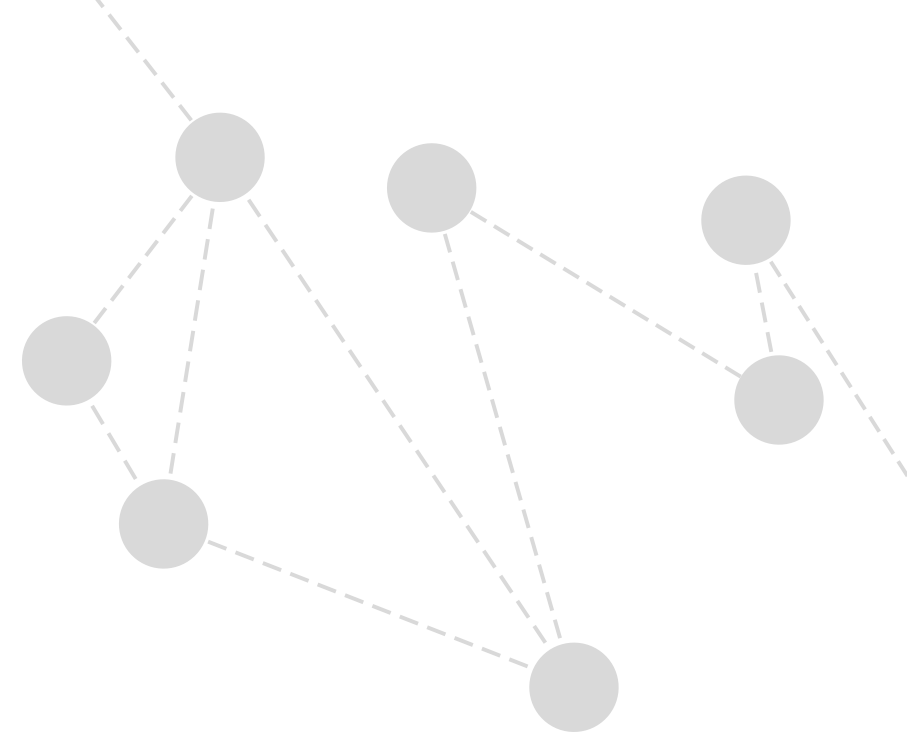
Alkoholkonsumtion senaste 30 dagarna,

1995-2024, pojkar och flickor

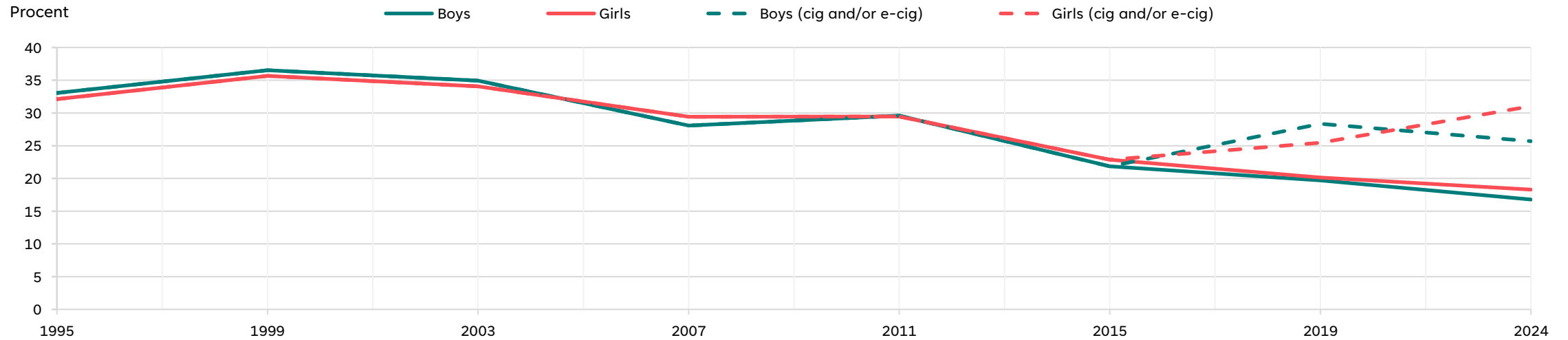
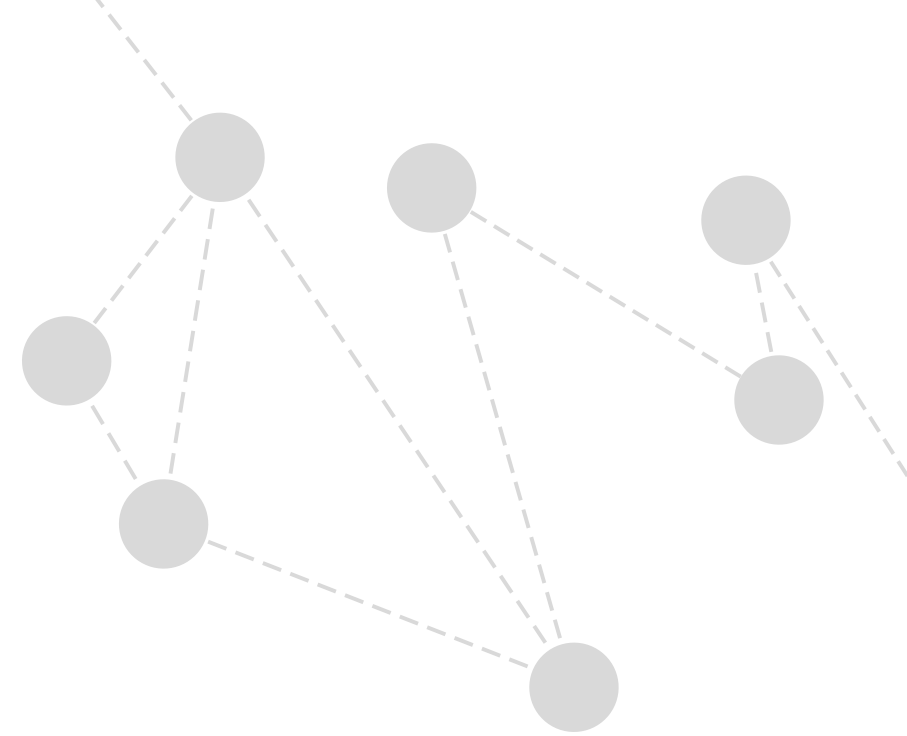
Intensivkonsumtion senaste 30 dagarna

1995-2024, pojkar och flickor

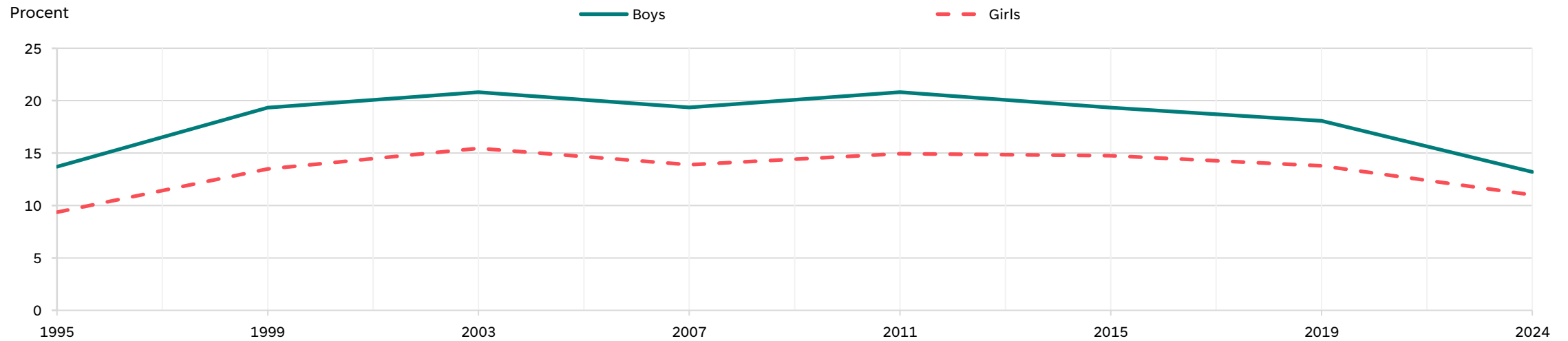
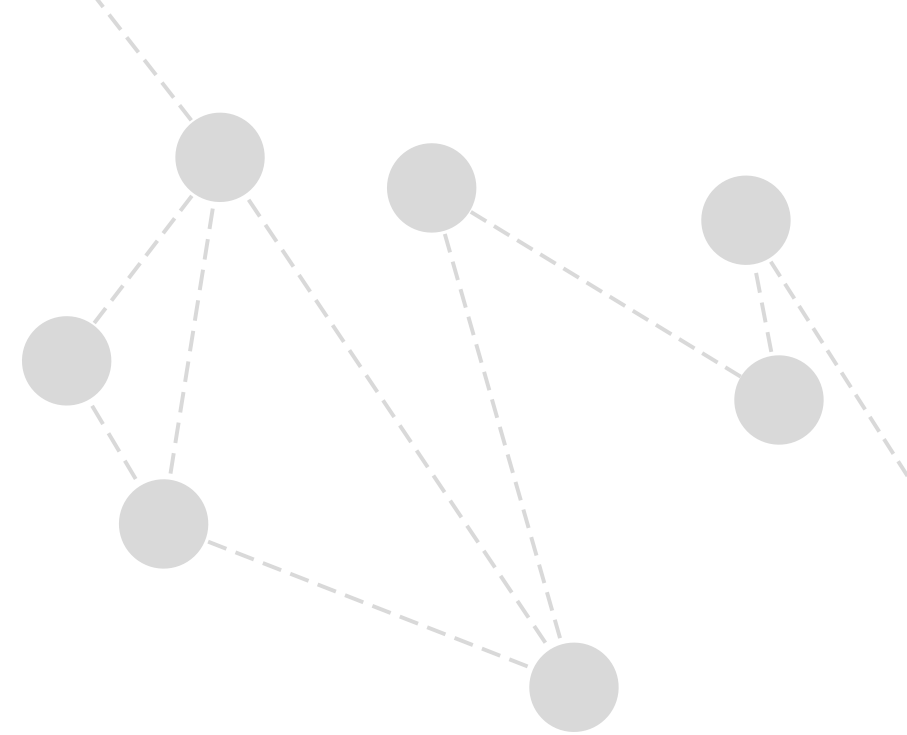
Cigarettanvändning senaste 30 dagarna

1995-2024, pojkar och flickor. År 2019 och 2024, cigaretter och/eller e-cig

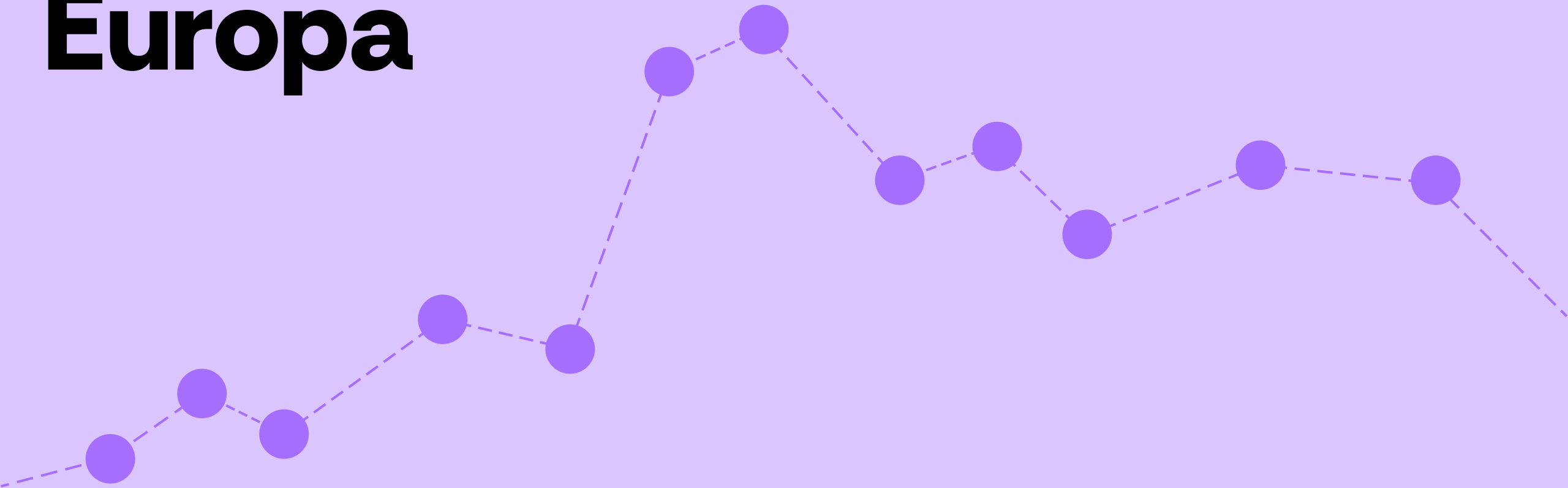

Cannabisbruk, någon gång

1995-2024 , pojkar och flickor

Trender 1995- 2024, Sverige, Norden och Europa

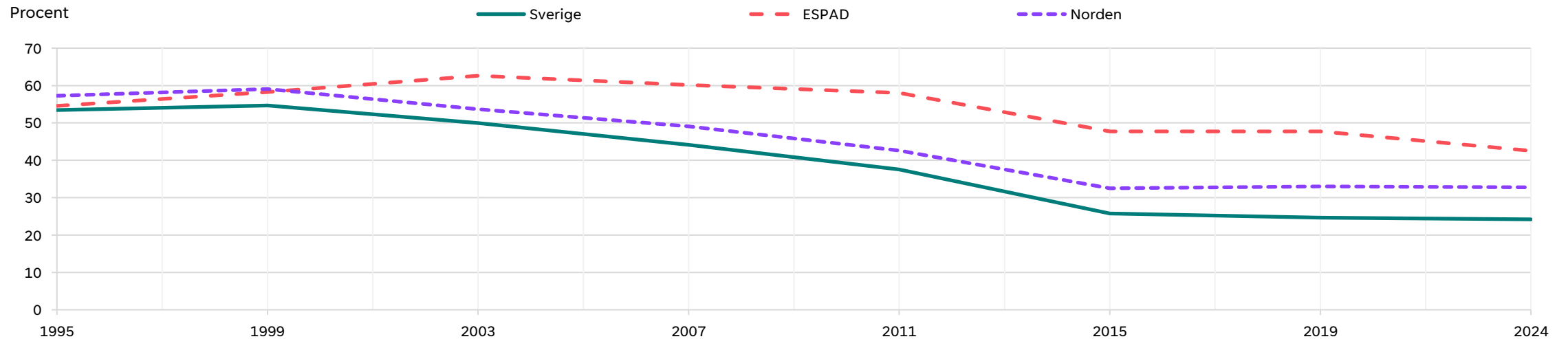
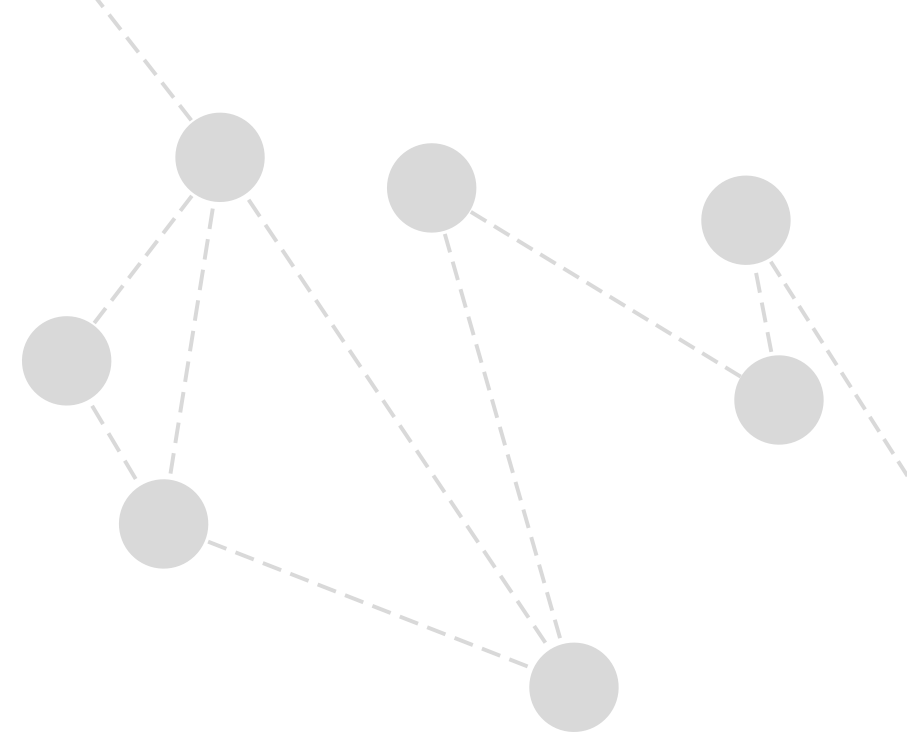

Alkoholkonsumtion senaste 30 dagarna

1995-2024

Sverige under ESPAD och det nordiska genomsnittet

24 % i Sverige har druckit alkohol senaste 30 dagarna

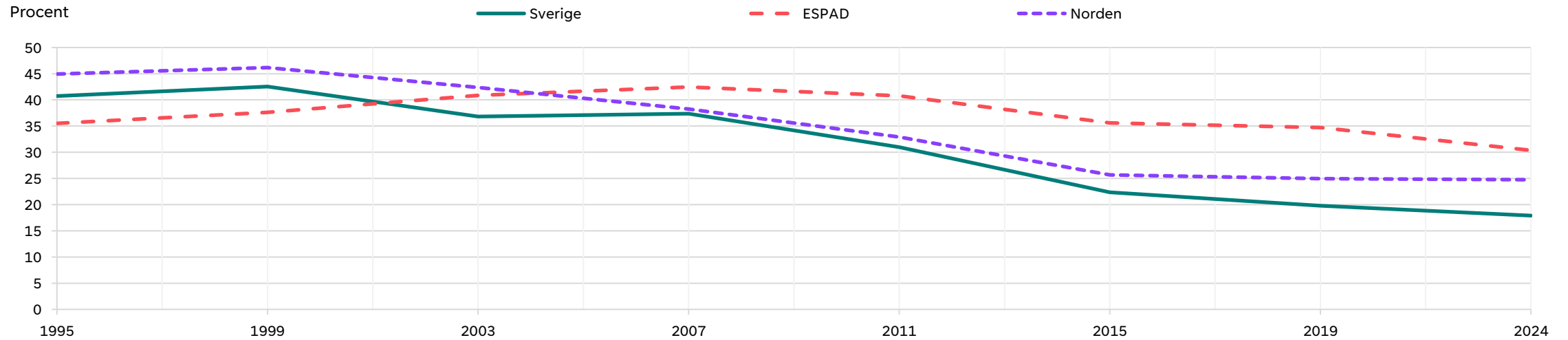
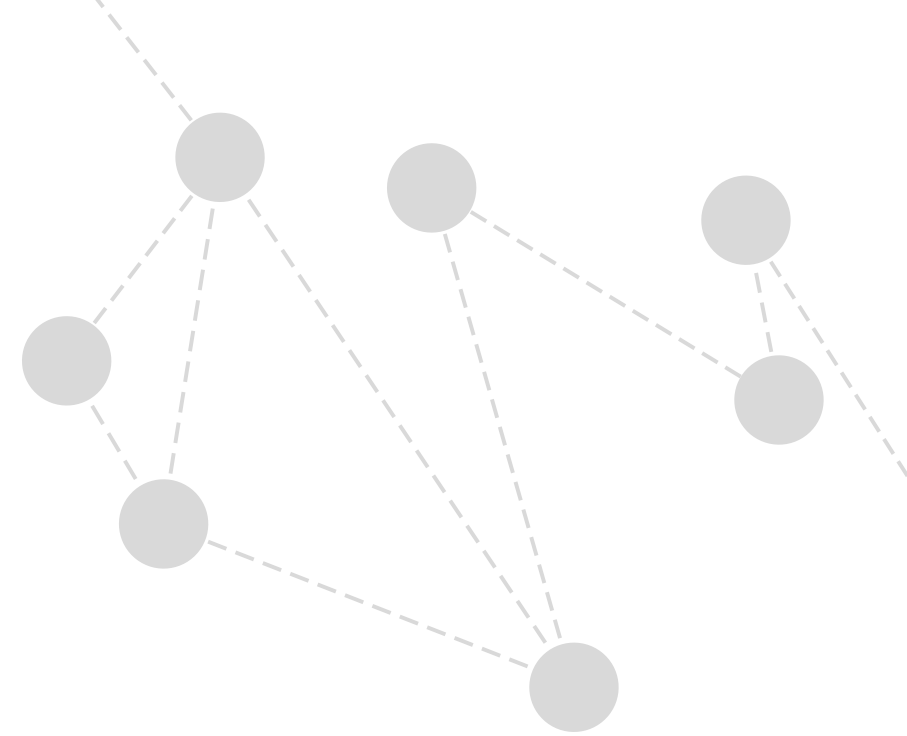

Intensivkonsumtion senaste 30 dagarna

1995-2024

Sverige – numera under ESPAD och det nordiska genomsnittet

18 % i Sverige har intensivkonsumerat de senaste 30 dagarna

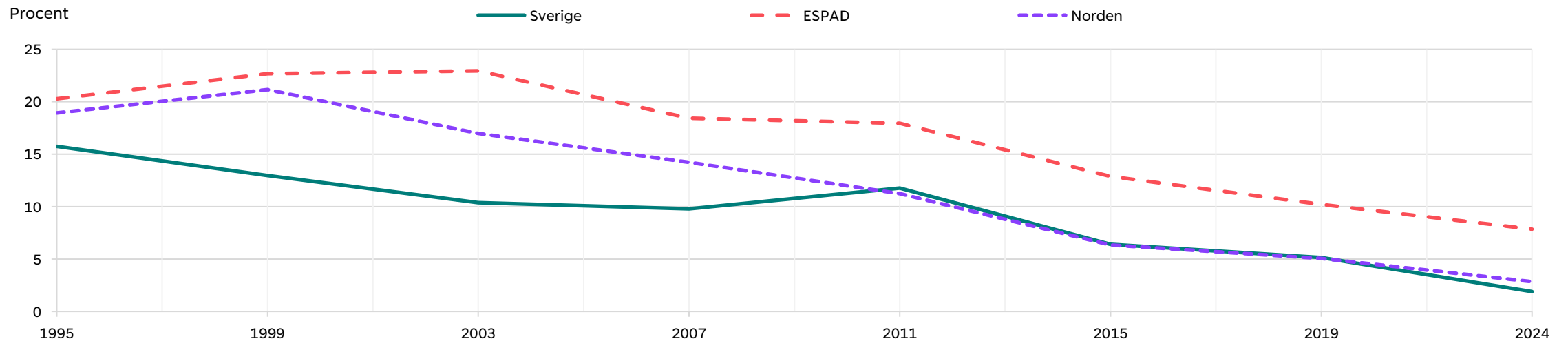
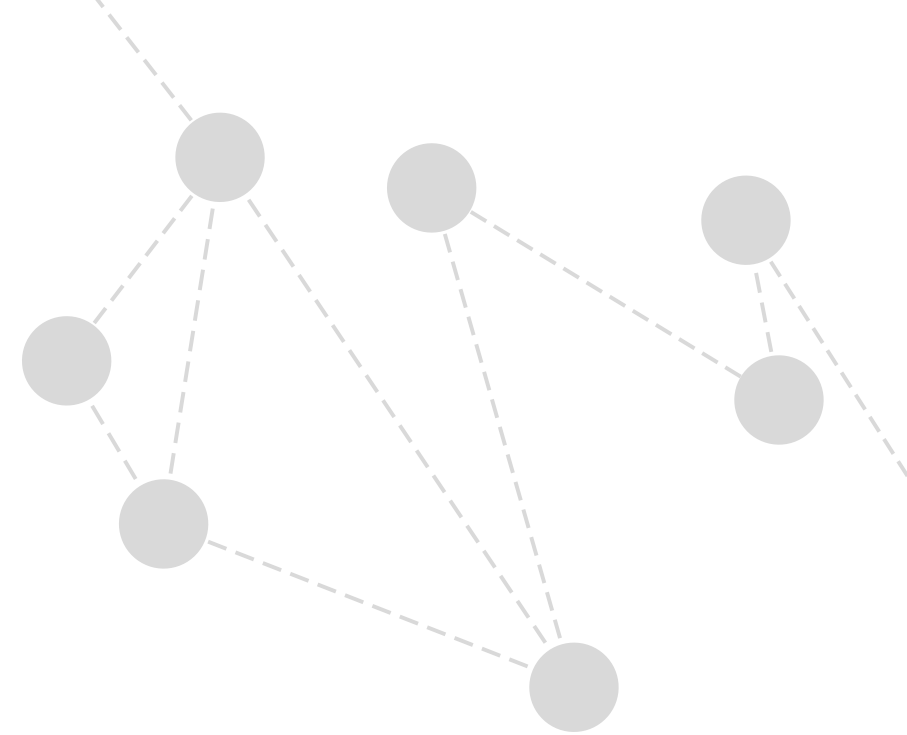

Daglig cigarettanvändning

1995-2024

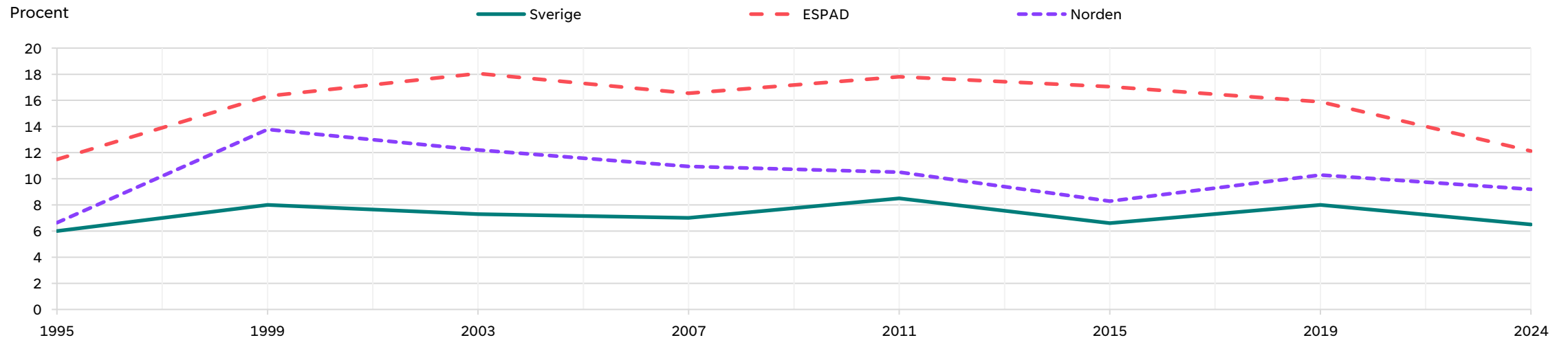
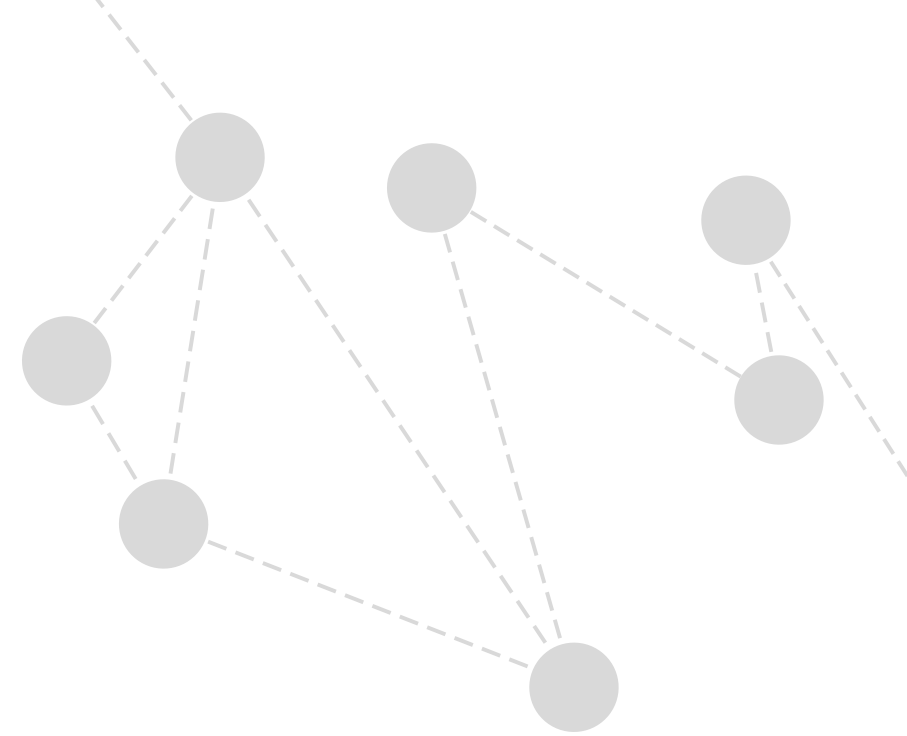
Minskning i samtliga grupper

Två procent i Sverige har dagligen/nästan dagligen rökt cigaretter

Cannabisbruk, någon gång

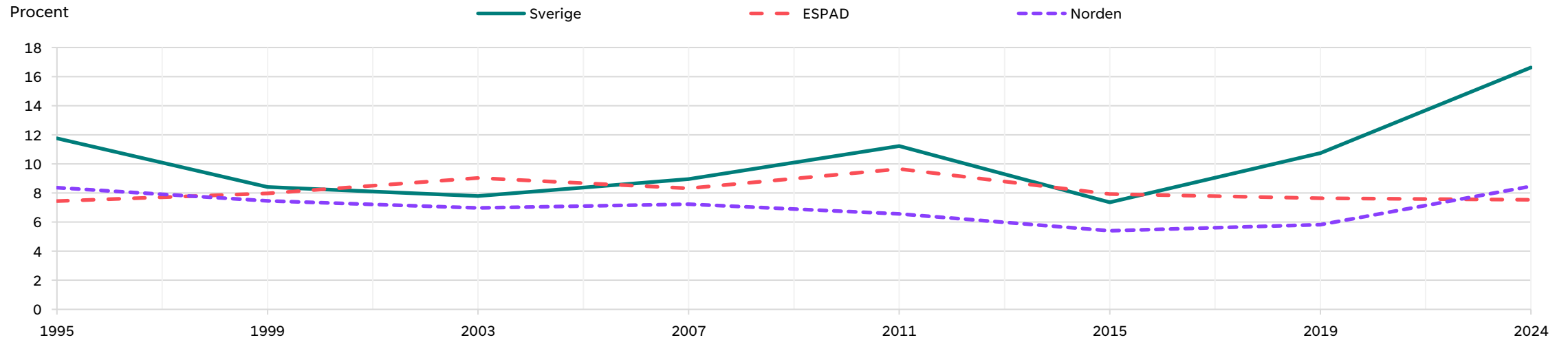
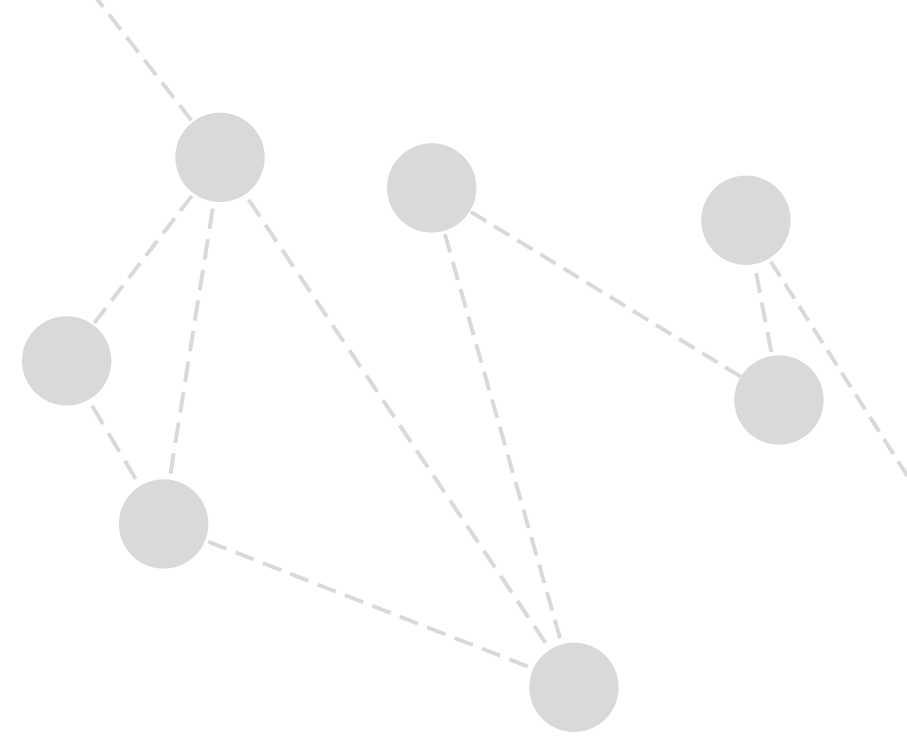
1995-2024

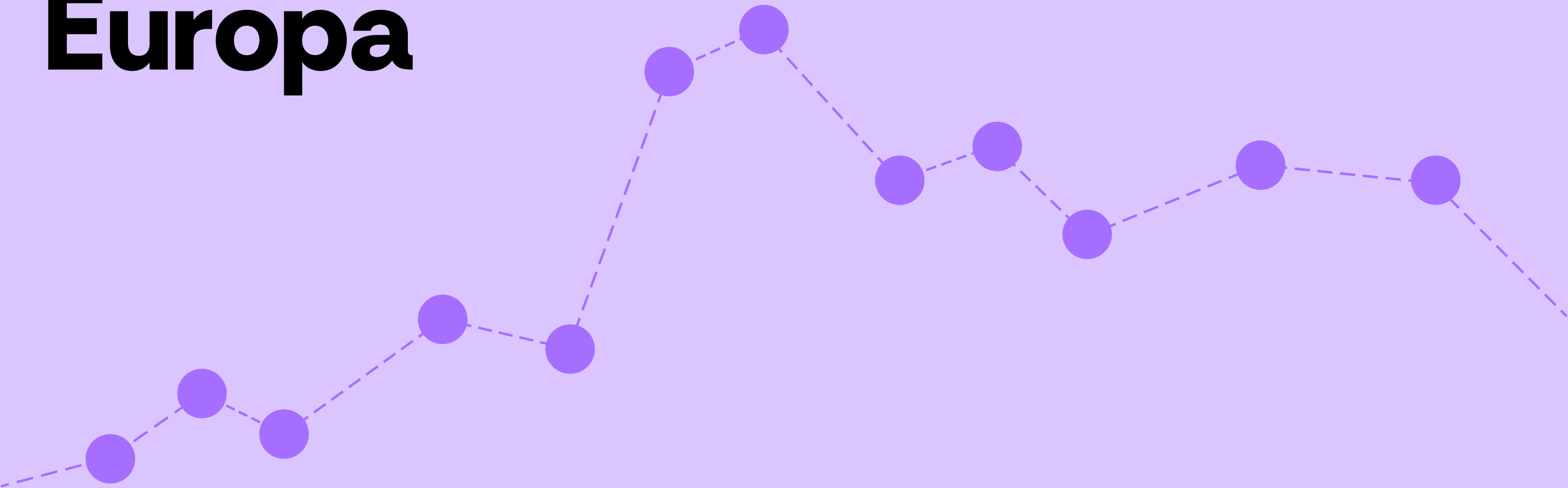
Inhalanter någon gång

1995-2024

Sniffning, boffning och 2024 lustgas

Nedslag 2024, Sverige jämfört med norden och Europa

Spelat om pengar senaste 12 månaderna

Spelat om pengar senaste 12 månaderna

11%
Sverige

 17% 4%

23%
ESPAD

 30% 16%

19%
Norden

 26% 13%

Rökt senaste 30 dagarna

Rökt senaste 30 dagarna

8%
Sverige

18%
ESPAD

10%
Norden

Vejp senaste 30 dagarna

19%
Sverige

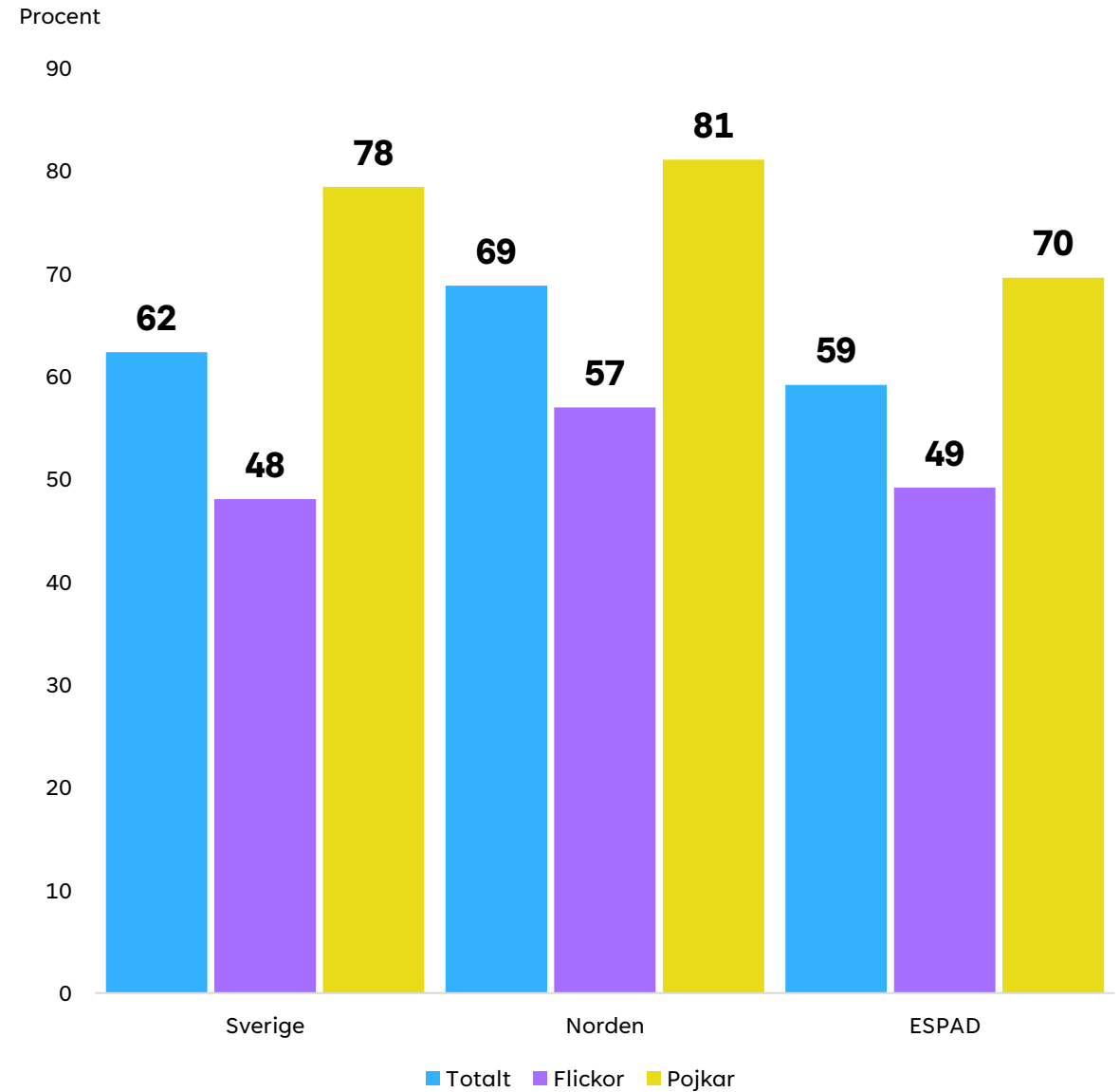
22%
ESPAD

19%
Norden

Psykiskt välbefinnande

WHO-5 well being index. Senaste 2 veckorna

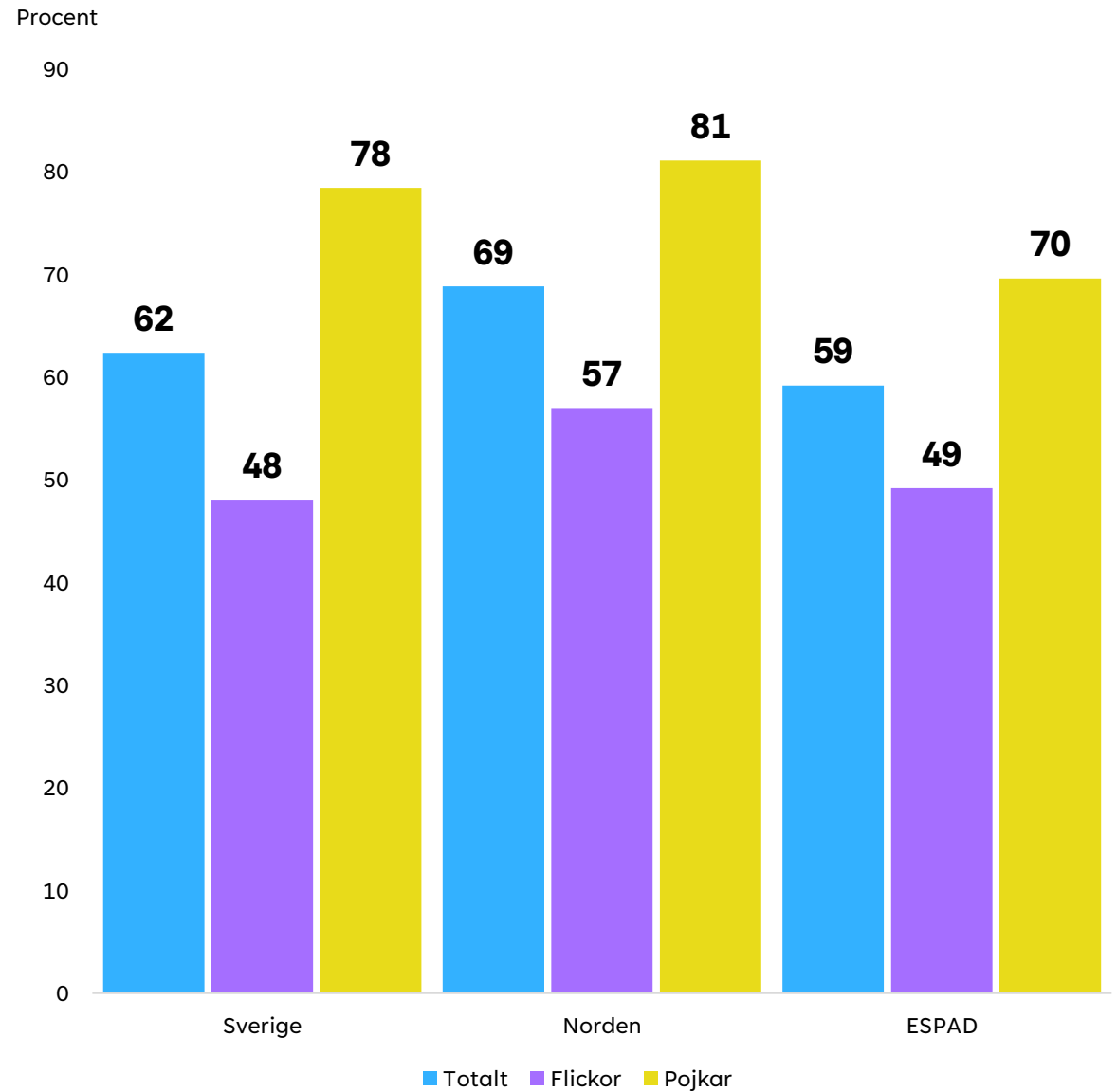
- a) Jag har känt mig glad och på gott humör
- b) Jag har känt mig lugn och avslappnad
- c) Jag har känt mig aktiv och kraftfull
- d) Jag har vaknat pigg och utvilad
- e) Mitt vardagsliv har varit fyllt av sådant som intresserar mig

Psykiskt välbefinnande

Andel med bra psykiskt välbefinnande

- Sverige över ESPAD medel men lägst i Norden
- Särskilt de svenska flickorna – endast 48 % nöjda

Sociala medier och gaming – självrapporterade problem

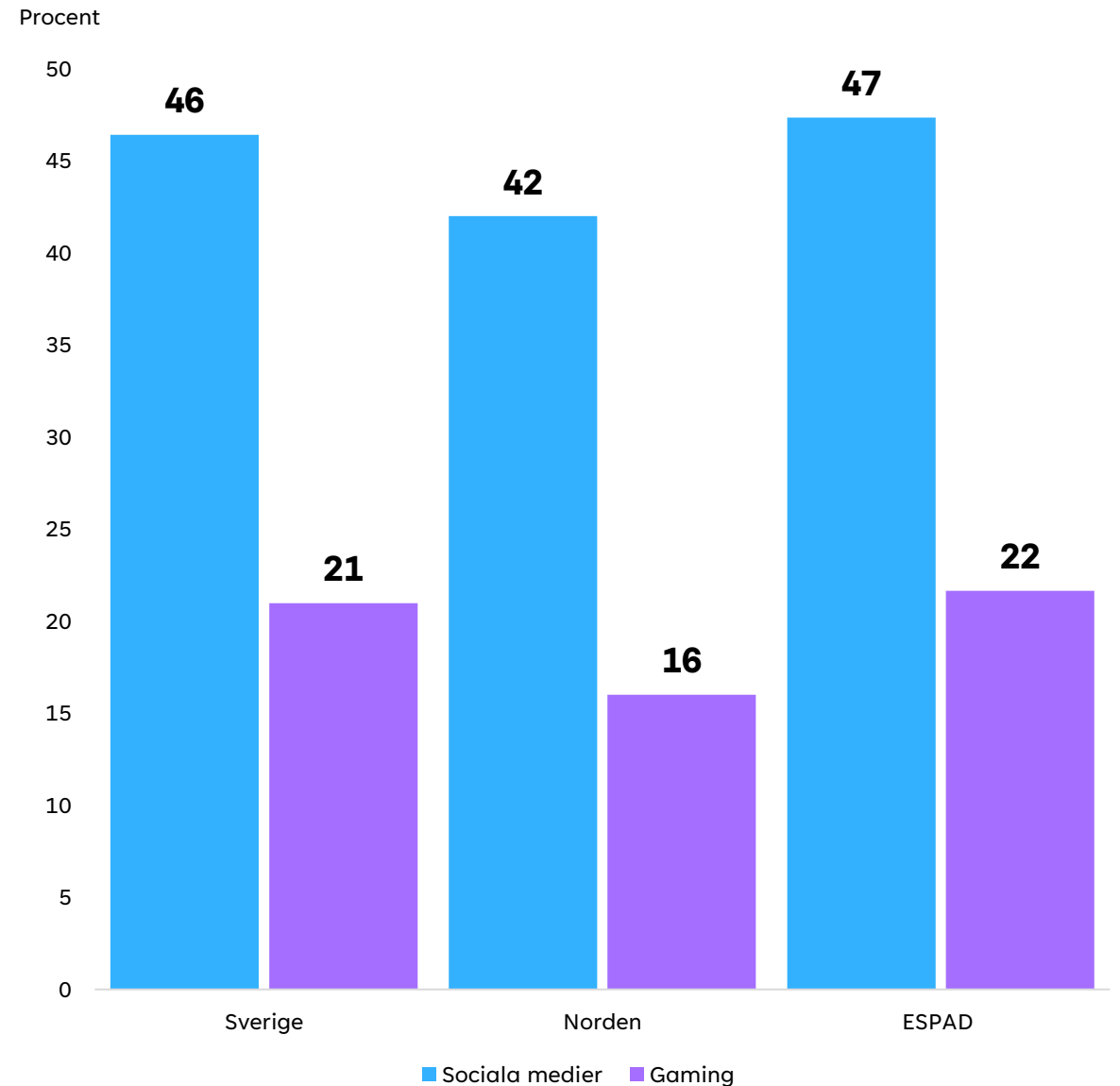
Självrapporterade höga problem

Instämmer helt på 2 el 3 av följande:

Jag spenderar för mycket tid...

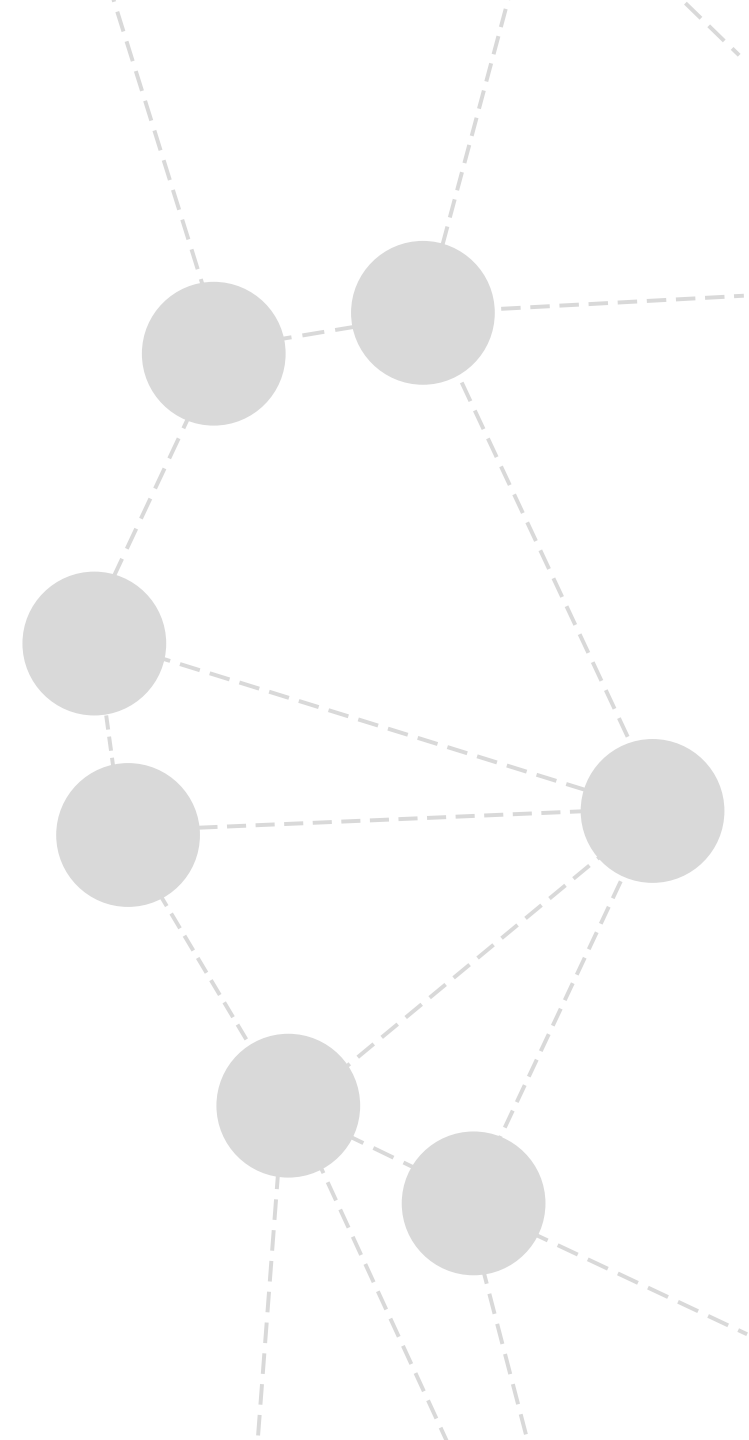
Jag blir på dåligt humör då jag inte kan...

Mina föräldrar säger att jag spenderar för mycket tid...

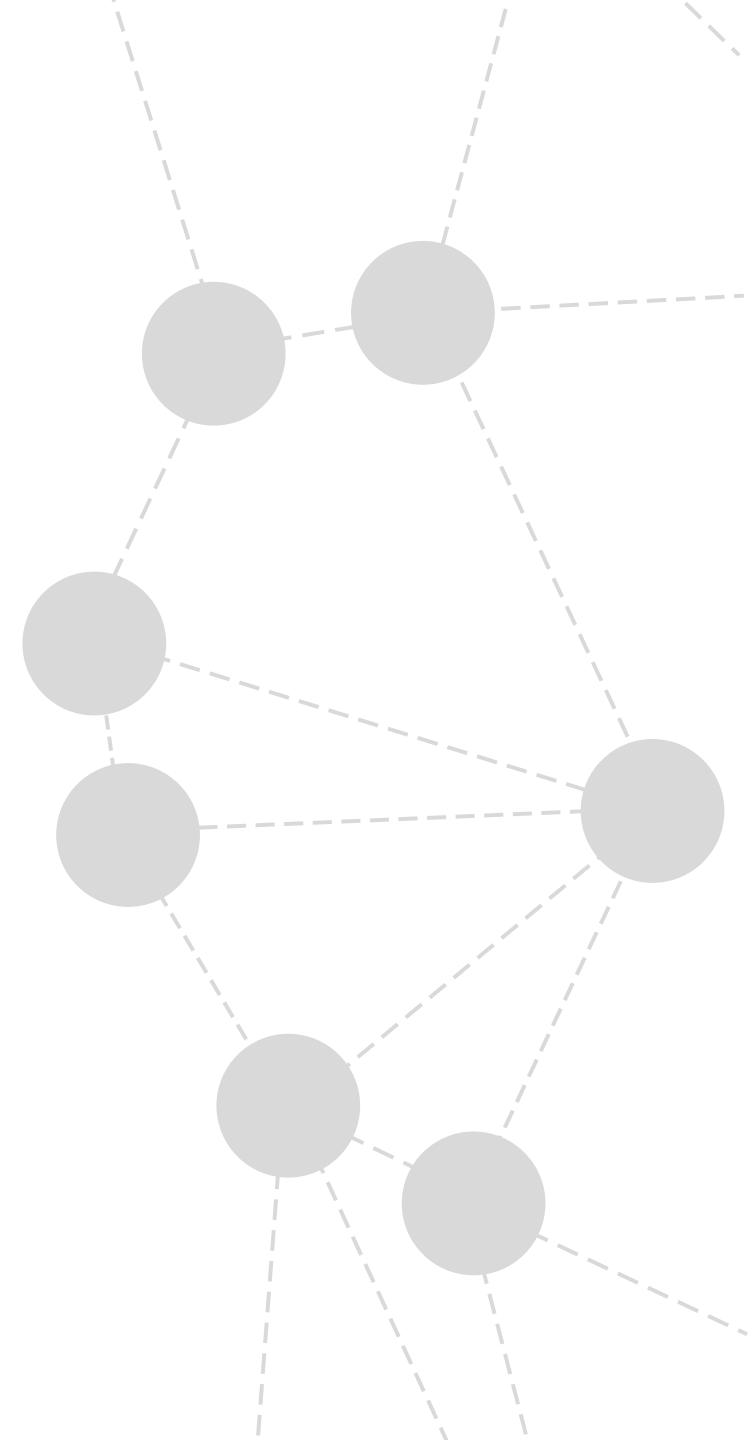
Sammanfattning

- Den generella europeiska trenden:
  - Fortsatt minskad alkoholkonsumtion
  - Rökning – ned, e-cigarettor upp
  - Cannabis minskar
- De Svenska ungdomarna:
  - Lägre än Europa och Norden på: båda alkoholmåtten, Cannabisanvändning och spel om pengar
  - Lägre än Europa med på ungefär samma nivå som Norden: daglig cigarettrökning.
  - Klart över Europa och Norden vad gäller inhalanter.

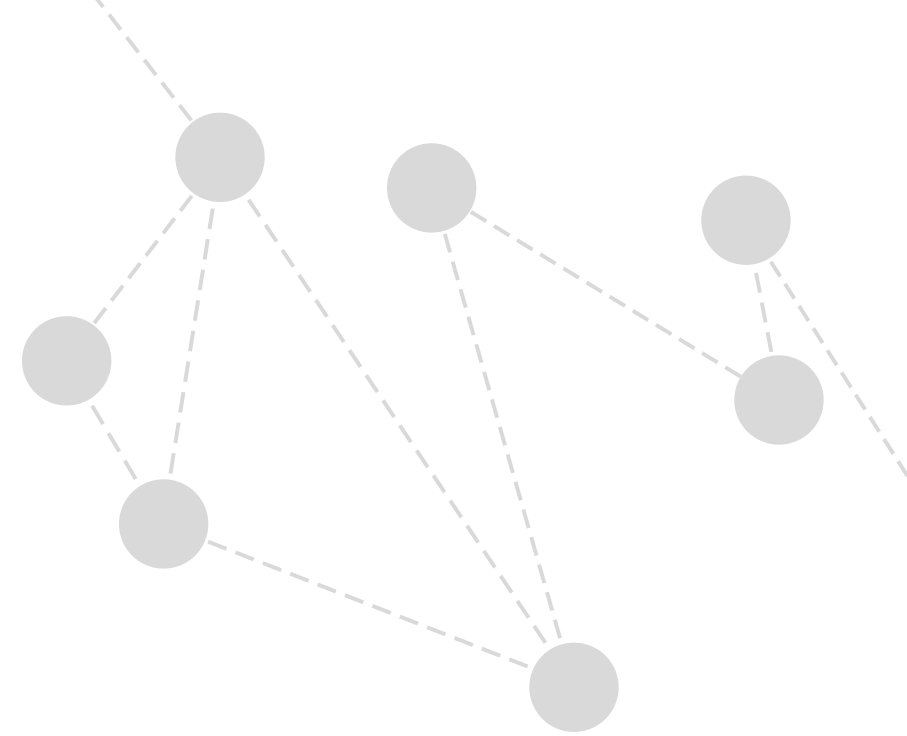
Sammanfattning

- 2024 års undersökning
  - Psykiskt välbefinnande lägst i norden
- Rapporterade problem av Sociala medier och gaming
  - Liknande som Europa med högre än Norden

Undersök själv på...

<https://data.espad.org/>

[Survey questions](#) [Map](#) [Trends](#) [Topics](#)

[Advanced search](#)

European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs

ESPAD Survey Waves

Tack för uppmärksamheten!

Läs mer på:

www.euda.europa.eu/publications/data-factsheets/espac-2024-key-findings

Kontakt: johan.svensson@can.se

C.A.N CENTRALFÖRBUNDET
FÖR ALKOHOL- OCH
NARKOTIKAUPPLYSNING

